

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vico delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . Lir 800
Letna naročnina . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto X. - Štev. 32

Gorica - četrtek 14. avgusta 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

SMRT NA CESTI Pred glavno skupščino ZN

Med vojno so vojaška poveljstva izdajala posebna vojna poročila. Tam so vsak dan sproti poročali, toliko in toliko mrtvih in toliko ranjenih je imel sovražnik, mi pa toliko in toliko. Danes so taka poročila s podpis generalov ostala še samo spomin, toda ostala je resničnost, da je vsak dan toliko in toliko mrtvih ter ranjenih v bitkah, ki jih vsak dan in vsako noč bijejo vozni in pešci na naših cestah. To je resnična in pravca bitka z mrtvimi in ranjenimi. Paolo Monelli je v turinskem listu »La Stampa« zapisal: »To je bitka, ki v njej vsak dan pade v Italiji 19 oseb. Od petka do sobote zvečer je bilo 12 mrtvih in 14 ranjenih...« In taka poročila se ponavljajo dan na dan, poleti in pozimi. Vsi časopisi so jih polni vsak dan. To je bitka brez premirja, brez napovedi, brez sovražnikov in vendar ljudje morijo drug drugega kot v najhujši vojni.

Ne moremo več govoriti samo o nesrečah, preveč je smrti na cestah, da bi mogle biti samo posledica nesreč. Tu gre že za bolj ali manj zavestno odgovornost ljudi in zato tudi za večji ali manjši greh. To dejstvo o moralni odgovornosti človeka, ki sedi za krmilom v avtomobilu ali na motornem kolesu, je danes že gotova stvar. Opozoril je nanjo z vso veljavnostjo svoje avtoritete sv. oče Pij XII. v nagovoru na rimske župnike in postne pridigarje dne 18. februarja tega leta. »In še na nekaj vas moram opozoriti v zvezi s 5. božjo zapovedjo: »Ne ubijaj!«, je povzel sv. oče. »Mislimo tu na premnoga človeška življenja, uničena ali strta v udihi zaradi neprevidne uporabe modernih prometnih sredstev. Številnost smrtnih nesreč na cestah je prav zaradi tega nekako omilila grozo pred dejstvom, da se neko življenje poseka v trenutku, brez razloga in po človeku, ki je največkrat nepoznan. Strahotne so številke takih nepotrebnih smrti. Samo v Rimu je bilo v preteklem mesecu novembru 2968 nesreč, pri katerih je izgubilo življenje 31 oseb, 1928 pa je bilo ranjenih. Če te številke združimo z onimi v celi Italiji in jih seštejemo z onimi celega leta, potem dobimo tako visoke številke žrtev, kakor jih ni umrlo niti v znamenitih bitkah. Teh žalostnih dejstev ne moremo pripisovati samo po sebi tehničnemu napredku, temveč neprevidnosti onega, ki se drzne voziti brez zadostne izkušnje ali v neprijetnem dušnem razpoloženju ali s preziranjem varnostnih predpisov. Kaj naj rečemo šele o lahkomišljenosti nespametnih vozačev, ki pustijo, da jih premaga mirzalka dirkanja celo v mestnih središčih, ne mence se za tujo in za lastno varnost? Kako, da se kristjan, kako, da se sploh pošten človek ne zdrzne ob sami misli, da bi ga njegova vest nekoč prištel, čeprav proti volji, med ubijalce zato, ker se je pustil premagati od prazne in največkrat neopravičene hitrice? »Civilne oblasti,« pravi dalje sv. oče, »so dolžne dati potrebne predpise za varnost in jih izvajati; duhovniki pa so dolžni

vernike poučiti o dolžnostih, ki jih imajo tudi kot vozači motornih vozil.« Pa ne samo papež, tudi drugi pošteti ljudje vidijo danes moralno obveznost, da vsakdo na cesti skrbi in pazi, da se drži prometnih predpisov ter vozi z ono previdnostjo, ki je potrebna pri tako važni stvari, ko gre za človeško življenje ali vsaj za celovitost človeških udov. »Civiltà Cattolica« je pisala v tem smislu; potem »Messaggero di Roma«, »Corriere della Sera« itd.

Iz povedanega sledi:

1. Vozač in tudi pešec na cesti se mora zavedati, da nosita moralno odgovornost za svoje in za tuje življenje po božji zapovedi: Ne ubijaj!
  2. V vesti je vozač dolžan držati se prometnih predpisov in pametne previdnosti, da ne zagreši nesreče.
  3. Če pride do nesreče po njegovi krivdi, je kriv ne samo pred državnimi zakoni, ampak tudi pred Bogom. In ta bo strog sodnik, kakaj državne oblasti je mogoče prevarati, Boga pa ne!
- Bodimo zato vsi bolj previdni na cesti in ne pozabimo na ono opozorilo, ki sem ga videl napisano na nekem avstrijskem kamionu: Sofer, pazi: Smrt preži nate!

Atomska podmornica "Nautilus," preplula Severni tečaj

Dne 1. avgusta ob 13.37 se je podmornica Nautilus, pod poveljstvom kapitana Andersona, pogreznila pod led v bližini Barrowega rta na Severni Aljaski. Od tu je v globini od 100 do 400 metrov nadaljevala pot skozi Severno ledeno morje. Severni tečaj je podmornica dosegla v ponedeljek 4. avgusta. Tu so ugotovili, da je morje globoko 4500 m in ne 3900, kot so doslej mislili. Dne 7. avgusta je podmornica dosegla Islandijo, kjer je svojo podvodno vožnjo zaključila. Tako je podmornica preplula pod polarnimi ledovi 8800 milj, za kar je uporabila 7 dni. Na krovu podmornice je bilo 116 mož posadke.

Ta podmorska vožnja ni bila važna samo zato, ker je odprla novo pot na Sev. tečaj, temveč je doprinesla tudi znanosti veliko važnih odkritij, saj so bili na podmornici nameščeni najmodernejši aparati. Predsednik ZDA je Andersona po prihodu v Washington, kamor je takoj po zaključku svoje poti odpotoval, odlikoval z redom »zaslužne legije«. Motivacija za odlikovanje se glasi: »Pod neustrašenim vodstvom kapitana Andersona je Nautilus kot prvi odprl podmorsko pot med vzhodno in zahodno poloblo. Ta podvig zaznamuje važno etapo za nadaljnje preiskave in za možno uporabo te poti po tovornih podmornicah na jedrski pogon. To bo nova trgovska morská pot med glavnimi oceani sveta.«

Kot gonilno silo je Nautilus uporabil za vso to dolgo in tako nevarno pot le pest uranija.

V svetovni politiki zadnjega tedna je bilo v ospredju vprašanje priprave izrednega zasedanja Generalne skupščine ZN, ki se začne v sredo 13. t. m. To je bilo, kot znano, sklicano zato, da uredi sporne zadeve na Srednjem Vzhodu, zlasti one, nastale v zvezi z izkrcanjem ameriških in angleških čet v Libanonu in v Jordaniji. Tako zasedanje dvigne na noge diplomacijo vseh članov ZN, to se pravi praktično vseh držav sveta razen komunistične Kitajske, ki edina ni članica ZN. Vsaka država je morala določiti posebno zastopstvo za to zasedanje. Povečini so poslale svoje zunanje ministre in pa nekaj drugih veljavnih diplomatov. Rusija n. pr. je poslala zunanjega ministra Gromika, Anglija Selvyna Lloyda, Amerika Fosterja Dullesa, Jugoslavija Popoviča itd. Italijansko zastopstvo pa bo vodil stalni zastopnik pri ZN Attilio Piccioni. Zunanji minister je namreč Fanfani, ki se je pravkar vrnil iz daljšega potovanja v inozemstvo. Ker je Fanfani istočasno tudi ministrski predsednik, ni smatral za umestno, da v tako kratkem času zapusti že vdrug državo in gre v inozemstvo. Doma ga pač čaka veliko dela in skrbi, zato je poslal na zasedanje prijatelja Piccionija, ki je že nekoč bil zunanji minister in ki splošno uživa precej ugleda.

Tako se bodo torej sredi najhujšega poletja srečali voditelji svetovne politike, da se pomenijo o vprašanjih, ki so zadnje tedne ponovno postavila v nevarnost mir na svetu.

Mnogo je sedaj ugibanj, kako bo potekalo to zasedanje in kakšne sadove bo prineslo. Kakor zmeraj, so tudi tukaj nekateri optimisti, drugi pa pesimisti. Eni upajo, da bo zlasti s pomočjo generalnega tajnika ZN Hammerskjoelda prišlo do zasebnih razgovorov med zunanjimi ministri veseli; na ta način se bodo njih stališča zblížala in možno je celo, da se odpre pot vrhunski konferenci. Hruščev sam je namreč izjavil, da se Sovjeti niso odpovedali tej nameri. Uspeh za svetovni mir od tega zasedanja torej pričakujejo nekateri od osebne prizadevanja generalnega tajnika Hammerskjoelda. Drugi pa so

De Gaulle pojde agitirat Alžirci pa mu nasprotujejo

De Gaulle si kakor razni drugi diplomati v tem poletju ne privoščijo nobenih počitnic. V kratkem pojde na dolgo agitacijsko potovanje po Franciji in tudi v prekomorske dežele. Gre mu za to, da pridobi Francoze za referendum, ki naj odobri spremembo ustave, kakor jo je on zasnoval in kakor jo je vlada že sprejela. Povsod bo zagovarjal in razlagal ljudstvu potrebo in koristnost nove ustave. Na tem potovanju bo obiskal tudi Alžir. Tu pa je negotovo, kako bodo Alžirci sprejeli njegove načrte. Voditelji upornikov so se namreč izrekli zoper to, da bi se alžirsko ljudstvo udeležilo referenduma. Francozi naj gredo iz dežele in naj dajo Alžircem neodvisnost, potem se bomo z njimi razgovarjali, pravijo voditelji upornikov.

bolj pesimisti. Ti pravijo, da bo bližnje zasedanje ZN izrabila Sovjetska zveza le za svojo propagando in pa zato, da razbije zapadni tabor. Naj imajo prav optimisti ali pesimisti, pri bližnjem zasedanju je pozitivno to, da so diplomati voljni sestiti k mizi in se pomeriti v besednem dvoboju. To je gotovo veliko boljše, kakor da bi se obmetavali z atomskimi bombami in raketnimi izstrelki. Pred začetkom druge vojne je Pij XII. dejal tedanjem voditeljem narodov: S pogajanjem se še vse lahko reši, z vojno se pa lahko vse izgubi. To svarilo ima vso svojo veljavo tudi danes.

AMERIKANCI ISČEJO PRIJATELJEV

Pred začetkom izrednega zasedanja Generalne skupščine ZN je Foster Dulles obiskal Brazilijo,

kjer je imel razgovore s predsednikom Kubičkom. Oba moža sta se zelo dobro sporazumela. Določila sta med drugim, da se bo pozimi vršila konferenca voditeljev ameriških držav, ki bo vvela v pretres potrebe manj razvitih držav Južne Amerike. Poleg tega sta sklenila, da se morajo države Latinske Amerike bolj pogosto posvetovati o skupnih zadevah. Združeni da se hočejo tudi boriti za obrambo vrednot zapadne demokracije, to je za svobodo verskih in demokratičnih načel, za pravico do svobode vseh narodov in za spoštovanje dostojanstva človeške osebnosti. Te vrednote tvorijo dediščino zapadne kulture in civilizacije, dočim jih komunizem zanika. Zato je potrebno povzeti potrebne korake za obrambo teh vrednot, poudarja 5. točka zaključne skupne izjave.

Razgibani Srednji Vzhod

Na Srednjem Vzhodu se položaj počasi normalizira. Prvi »uradni« začetek te normalizacije je umik II. polka »marines«, ki šteje 1800 mož iz Beirut. Ameriška odločitev za umik nekaterih čet »marines« iz Beirutu sovpada s časom, ko se je v New Yorku zbrala glavna skupščina OZN, da prouči položaj Srednjega Vzhoda. Tej odločitvi, ki jo je odobril predsednik Libanona Shehab, se pridružuje še prošnja Eisenhowerja na Združene narode, da bi zaščitili arabsko deželo in podprli njihovo neodvisnost.

Dejstvo, da so ZDA umaknile prve čete iz Libanona sporazumno z libanonskim predsednikom Shehabom dokazuje, da je na obeh straneh veliko dobre volje, da bi vzajemno rešili težak položaj na Srednjem Vzhodu in da bodo Amerikanci še vedno ohranili svoj vpliv nad tem področjem.

Po odhodu II. polka »marines« iz Libanona, bo ostalo v deželi še vedno 13.000 ameriških vojakov.

MAC MILLAN IN CIPER

Angleški ministrski predsednik Mac Millan je pretekli teden opravil skoro celotedensko potovanje v Atene in v Ankaru zato, da pospeši rešitev ciprskega vprašanja. Rad bi namreč zblížal stališča Grčije in Turčije glede Cipra. Povsod so ga prijazno sprejeli in se z njim tudi dolgo razgovarjali. Toda končni uspeh tega potovanja kaže, da ni bil kaj dober, kajti obe državi sta samo ponovili svoje stališče glede Cipra: Grčija, naj se na Cipru iz-

Adenauer na oddihu

Nemški kancler Konrad Adenauer je tudi letos prišel s hčerko na počitnice v Italijo. Nastanil se je v neki vili v Cadenabiji pri Komskem jezeru. V Italiji bo ostal en mesec. Adenauer ima že 82 let in je pravo čudo, da more še vedno voditi veliko državo, kot je Zapadna Nemčija. Med njegovo odsotnostjo ga nadomestuje finančni minister Erhard. Adenauer je zelo veren mož; ob nedeljah ni nikoli brez maše, čeprav mu dela ne manjka. Med nami je pa toliko kristjanov, ki nimajo skrbi nemškega kanclerja, pa vendar ob nedeljah »nimajo časa«, da bi šli k maši.

GOLDA MEIR NA POTOVANJU

Tudi gospa Golda Meir, zunanji minister izraelske države, je šla na pot te dni. Prišla je v Pariz, Rim in London. Cilj njenega potovanja je bil, zagotoviti Izraelu podporo zapadnih držav in zlasti garancijo glede mej njene države, pa tudi pomoč v orožju. V Parizu in Rimu so jo toplotno sprejeli, v Londonu pa bolj hladno. Kakih posebnih uspehov pa Golda Meir ni dosegla nikjer.

Katolicizem v Avstriji

V Avstriji je kakih 90 odstotkov vsega prebivalstva katoliškega. Zdaj velja vedeti, če je to stanje zgolj posledica stare verske tradicije, ali pa so avstrijski katoličani, državljani industrijsko razvijajoče se dežele z močnim socialističnim izročilom, zavestno prilagodili zunanje oblike sodobne družbe in življenja veri. Z drugimi besedami, treba je vprašati, ali je spričo demokracije, sindikalizma in poveljnih družbenih odnosov vpliv Cerkev večji, kakor je bil, ali pa se je zmanjšal. To vprašanje je temeljito važno pri prebivalstvu države, ki daje skoraj polovico svojih glasov socialistični stranki. Ob zadnjem katoliškem shodu na Dunaj je avstrijski zavod za raziskovanje javnega mnenja izvedel povpraševanje o sedanjem vplivu Cerkev. Odgovori na splošno kažejo, da se ta vpliv v Avstriji veča. 44% povprašanih je namreč odgovorilo, da se veča, 25% sodi, da se cerkveni vpliv manjša, 12% meni, da ne napreduje, 18% pa ni izreklo nobene sodbe.

Zanimiva razlika v odgovorih se po kaže tudi, če jih gledamo po posameznih stanovih. 50% uradnikov, uslužbencev in zastopnikov svobodnih poklicev je prepričan, da se vpliv Cerkev veča. Pri kmetih znaša ta odstotek 45%. To je zanimivo, saj kaže, da se vpliv vere v življenju bolj pozna pri meščanstvu in pri razumnih, kakor pa pri kmetih, ki so že po naravi bolj konservativni. Prav to vzbuja sodbo, da je dejansko uveljavljanje katoliške miselnosti v današnji avstrijski družbi močnejše od golega izročila, zaradi katerega je vera bolj ali manj nekaj statičnega.

Posredno potrdilo za to prepričanje dobimo tudi iz odgovorov delavcev, saj je 40% delavcev prepričan, da se cerkveni vpliv v Avstriji danes veča.

Vročina in neurja v Evropi

Silen val vročine je pretekli teden zajel vso južno in srednjo Evropo. Na Dunaju je vročina dosegla 36 stopinj C, prav tako tudi po raznih mestih Italije, zlasti v Firencih, Turinu in Bologni, kjer so zabeležili 40.2 stopinj C. nad ničlo. Zahtevala je tudi več smrtnih žrtev. Proti koncu tedna pa so že zadivjale prve nevihte. Silni orkan je zajel Koroško, zlasti mesto Spittal ob Milstättkem jezeru in okolično Osojskega jezera. Ciklon je prišel tako nepričakovano, da se mnogi niso utegnili rešiti. Poročajo, da je ciklon zahteval okrog 15 mrtvih. Vihar in voda sta odnesla tudi neki turistični »campings«, ki je obsegal 200 kv. metrov prostornine. Neurje je dobesedno odtrgalo to ogrom-

no površino zemlje in jo zagnalo v jezero. Osem oseb je našlo pri tem smrt v valovih.

Silen ciklon je zajel v soboto proti večeru nemško prestolnico Bonn. Sila viharja je bila tako velika, da je izrula nad sto mogočnih dreves ob reki Ren, zdrobila nešteto avtomobilov, ki so se nahajali na cesti, in prizadela ogromno škodo po mestu. Zdi se, da orkan ni zahteval smrtnih žrtev.

O močnem neurju, ki pa na srečo ni prizadelo dosti škode, poročajo tudi iz Turina. V naši deželi pa smo namesto orkanov dobili burjo, ki je v nedeljo in ponedeljek prijetno ohladila ozračje.

NAŠ TEDEN V CERKVI PO LURŠKEM ROMANJU

17.8. nedelja, 12. pob.: sv. Hijacint, spoz.
18.8. ponedeljek: sv. Helena, cesarica
19.8. torek: sv. Janez Eudes, spoz.
20.8. sredo: sv. Bernard, opat
21.8. četrtek: sv. Ivana Frančiška Santalska, vd.
22.8. petek: Brezmadežno Srce Marijino
23.8. sobota: sv. Filip Benicij, spoz.

*

SV. FILIP BENICIJ († 1285) redovnik, je bil odličen misijonar Karitativno se je udeleževal zelo. Ko je nekoč dobil kraj pota gobavega in brez obleke, je slekel svoj plašč in oblekel gobavca. Pri priči je bil ta od gob očiščen.

IZ SV. EVANGELIJA

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Srečne oči, katere vidijo, kar vi vidite! Zakaj povem vam, da so mnogi preroki in kralji želeli videti, kar vi vidite, pa niso videli; in slišali, kar vi slišate, pa niso slišali.« In glej, neki učenik postave je vstal in ga je takole skušal: »Učenik, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« On pa mu je rekel: »Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?« Ta je odgovoril: »Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in z vso dušo in vso močjo in vsem mišljenjem, in svojega bližnjega kakor samega sebe.« — »Prav si odgovoril,« mu je rekel; »to izvršuj in boš živel.« Ta pa se je hotel opravičevati in je rekel Jezusu: »In kdo je moj bližnji?« Jezus je povzel besedo in rekel: »Neki človek je šel od Jeruzalema v Jeriho in je padel med razbojnik; ti so ga opleni in mu zadali ran, ter so odšli in ga pustili napol mrtvega. Primerilo se je pa, da je šel po isti poti neki duhovnik; in ga je videl in šel mimo. Prav tako je tudi levit, ki je prišel na to mesto in ga je videl, šel mimo. Ko je pa neki popoten Samarijan prišel do njega in ga je videl, se mu je v srce zasmilil. In pristopil je in vtilil v njegove rane olja in vina ter jih obvezal; in posadil ga je na svoje živinče, peljal do gostilne in zanj poskrbel. Drugi dan je vzel dva denarja in dal gostilničarju in rekel: »Poskrbi zanj, in kar boš več potrosil, ti jaz nazaj grede povrnem.« Kateri izmed teh treh se ti zdi, je bližnji tistemu, ki je padel med razbojnik?« On je dejal: »Tisti, ki mu je skazal usmiljenje.« Jezus mu je rekel: »Pojdi in tudi ti tako delaj!«

*

Evangelij je bistvene važnosti za vsakega zemljana. Omenja namreč veliki cilj in smisel našega življenja in hkrati razloži, katera pot nas vodi v nebesa, kakšen je pogoj za večno srečo. — Cilj so nebesa, pot je svetost. — Vsak človek ima neumrljivo dušo, ki mu jo je Stvarnik vdihnil že pri spočetju. Nobeno človeško življenje torej ne konča za vedno v grobu, ampak v večnosti. Duša živi tudi onkraj groba. Naša duša nikoli docela ne umre, temveč ostane večno živa ali v nebesih ali pa v peklju. Vsi, prav vsi ljudje smo ustvarjeni za večnost, ne za ta svet, marveč za neminljivo večnost. Vsakdo ima potemtakem pred seboj le tole prevažno in odločilno izbiro: nebesa ali peklo; ali za vekomaj blažen v nebesih, ali pa za večno nesrečen v peklju. Jasno je, da noben pameten človek ne bo izbral peklenskega ognja. Bil bi resnično neumen. Toda nebeska blaženost, ki je nepopisno in neskončno lepa ter osrečujoča, ima svoje pogoje. Nebesa si je treba zaslužiti. Le tisti človek, ki izpolni stavljenne pogoje, le tisti sme upati na prelepo nebesko kraljestvo. Nebesa so velika, nebesa so sijajna, nebesa so čudovita, nebesa so vsa blažena. Jezus nas brez dvoma želi imeti tam. Želimo to resnično tudi mi? Skrbimo li dovolj za naša nebesa? Stori mo vse, kar je v naši moči, da dosežemo večno življenje in nesmrtno blaženost? Nismo morda brezbrizni ali premalo prizadevni? Pomislimo: Gre za našo srečo, za našo lastno srečo, za našo večno

Prav tedaj so, po smrti Klemena IV., kardinali volili papeža. Ko so zvedeli za tale čudež, pa so poznali tudi krepostno življenje Filipa Benicija, so hoteli izvoliti za Petrovega naslednika kar njega. Pa se je skrtil na neki gori, dokler niso izvolili za papeža Gregorija X.

Na smrtni postelji je prosil, naj mu prinesejo njegovo knjigo. Katerokoli knjigo so mu prinesli, mu ni bila všeč. »Ah, moja knjiga je sv. razpelo. V tej knjigi sem premišljeval stalno.«

Ali je v vaši hiši v časti sv. križ? Bogkov kot ni manjkal v nobeni krščanski hiši, tudi sedaj ne sme manjkati.

srečo! Mi sami si jo moramo pripraviti in pripraviti na tem svetu, pripraviti pred smrtjo, pripravljati vsak dan. Mirno lahko rečemo, da ljudje po veliki večini ne stori dovolj za svojo večnost. Preveč so zaljubljeni in ta svet, preveč zaposleni z zemljo in s časnimi stvarmi. Bodimo pametni, razodni in modri! Stori mo vse potrebno, da dosežemo večno življenje, da pridemo v sveta nebesa! Gre za veliko, največjo zadevo naše osebe. Pogoji niso pretežki. Učenik predpisuje ljubezen do Boga in do bližnjega: »Ljubi Gospoda, svojega Boga z vsem srcem in vso dušo in vso močjo in vsem mišljenjem in svojega bližnjega kakor samega sebe!« Ljubi Boga in ljubi ljudi, pa boš večno živel! Kdor ljubi Boga, tak ne greši, temveč sveto živi. Tak išče v prvi vrsti božjo čast. In kdor ljubi bližnjega, tak ga ne žali in ne zaničuje, ampak cení in spoštuje; tak je dober in usmiljen; tak ne muči in ne zatira, ampak blaži in teši; tak je dobrohoten in rad izkazuje dobrote; tak ne uničuje, marveč osrečuje; tak ni v trpljenje in breme, ampak v uteho in pomoč.

Iz življenja Cerkve

Versko življenje na svetovni razstavi

V vatikanskem oddelku na svetovni razstavi v Bruslju je kot znano tudi posebna cerkev, kjer se hrani Najsvetejše in se vsak dan mašuje. »Osserv. Romano« piše glede verskega življenja v tej cerkvi naslednje:

Vsak dan se v tej cerkvi darujejo tri sv. maše; pri obeh jutranjih mašah je približno sto navzočih, pri večerni pa dve sto. Ob nedeljah se daruje šest sv. maš zjutraj in štiri zvečer. Stevilo navzočih se suče vsako nedeljo okrog 20 tisoč. V prvih treh mesecih od odprtja razstave so razdelili okrog 30 tisoč obhajil. Pri vseh mašah imajo kratko liturgično razloz, zvečer ob 6.30 pa je pet sv. maša. Od 15. maja dalje je vsak dan izpostavljeno Najsvetejše od 13. do 18. ure. V tej cerkvi se tudi spoveduje. Nameščeni so trije spovedniki poligloli, poleg tega smejo spovedovati tudi duhovniki, ki spremljajo razne skupine.

Takšna je torej podoba verskega življenja v tej cerkvi sredi svetovne razstave in ne kakor so poročali slovenski komunistični časopisi, da je tam razstavljena podoba filmske igralka Brigitte Bardotte.

Italijanski duhovniki v Lurd

Od 29. julija do 5. avgusta so imeli italijanski duhovniki svoje romanje v Lurd, skupno 600. Med njimi je bilo 340 bolnih.

Hvaležni Židje

Škof v Liegeu, monsignor Kerkhofs, je slavil svoj osemdeseti rojstni dan. Med prvimi, ki so mu prišli čestitati, so bili zastopniki židovske verske občine. Med vojno je škof Kerkhofs skrival pred nacisti židovskega rabina za vso Belgijo, in ko je nemška policija vdrila v njegovo palačo, je škof rabina rešil na ta način, da ga je zaprl v svojo spalnico.

Duhovnik — starostni predsednik francoskega parlamenta

Ves čas po drugi svetovni vojni je bil starostni predsednik francoskega parlamenta komunistični poslanec Marcel Cachin (izg. Kašén). Po njegovi smrti je sedaj najstarejši član parlamenta duhovnik Felix Kir, župan mesta Dijon.

Lurški spomini

VELIKO LURSKO FOTOGRAFIJO lahko naročite v knjigarni Fortunato v Trstu ali na upravi Katoliškega glasa v Gorici. Kdor fotografijo naroči, naj plača vnaprej in naj čaka na pošiljko po pošti; zato naj odda naslov. Razumljivo, da so stroški višji kakor v Lurdu.

SPOMINSKO SVETINJICO S SLOVENS-KIM NAPISOM dobite prav tako pri Fortunatu v Trstu. Teh svetinjic je prav malo na razpolago. Kdor želi, naj pohiti!

FOTOGRAFI, ki ste slikali manjše skupine, izdelajte kmalu prve posnetke in dajte jih v javnost. Po en izvod naj vsak pošlje Kat. glasu; mogoče homo izbrati kakšno sliko za časopis, sicer pa želimo napraviti spominski lurški album, zato prosimo za fotografije. — Tam v septembru bo izdelan barvni film o našem lurškem romanju in takrat bo zopet praznik, ko bomo gledali v filmu, kar sedaj nosimo v srcu!

Skupina, ki želi, da se njena fotografija objavi v KG, naj pomaga pri stroških. KG je preubog, da bi mogel sam založiti večje število klišejev.

LURSKI POZDRAV BENEŠKE SLOVENIJE

Uredništvo našega lista je prejelo naslednji pozdrav iz Lurda:

»Tudi iz Beneške Slovenije smo nekateri prišli sem v Lurd na božjo pot z drugimi Slovenci. Kako mogočno in lepo je čuti naše pesmi Lepa si, lepa si, roža Marija in Je angel Gospodov oznanil Mariji. Naša slovenska beseda je dobila mesto zraven drugih jezikov, ki so vsi od Boga dani, eden temu, drugi drugemu narodu. Prosimo tukaj, naj Marija varuje tudi naše ljudi po naših dotinah in bregovih in emigrante po svetu, naše duhovnike in naše semeniščnike. Lepo vas pozdravljajo s svetega kraja, dragi bralci KG, romarji častilci Marijini iz Slovenščine.«

3200 ženskih samostanov s strogo klavzuro

V nagovoru za redovnice molitvenih redov je sveti oče omenil, da je po vsem svetu razkropljenih 3200 takih samostanov. Strogi ženski redovi so: karmeličanke, cistercijanke, trapistinjke, benediktinke, klarise, dominikanke in uršulinke.

Najstarejši škofje

Za božič je bil v Rimu monsignor Elio Y Garay, nadškof v Madridu, ki je sedaj 80 let star. Škof je postal leta 1914, in sicer ga je imenoval za škofa sveti Pij X. tri mesece pred svojo smrtjo. Starejši od madridskega nadškofa je patriarh v Antiohiji, Bakhače. Za nadškofa ga je imenoval Leon XIII. leta 1900. Sedaj je star 92 let. V Avstraliji, v mestu Brisbane, je nadškof dr. Dubing, star 87 let; v mestu Melbourne pa je nadškof dr. Mannix, star 94 let. Oba je imenoval za škofa sveti Pij X.

Krščanska umetnost na beneški Biennali

Na Biennali v Benetkah je bila letos prvič prisotna krščanska umetnost. Razstavljenih je bilo skoraj 100 del, ki so jih poslali zastopniki sedemnajstih narodov. Razsodišče z razstavljenimi deli ni bilo zadovoljno in ni podelilo prve nagrade. Drugo nagrado so podelili slikarju Manessieru (izg. Mansié) za delo Trnjeva krona. Ostalih dveh drugih nagrad komisija tudi ni podelila. Skoraj vsa razstavljenega dela so bila preveč abstraktna, da bi mogla vzbujati verska čustva.

Novi kapucinski provincial

P. Odilo Mekinda, kapucin, je obhajal 50-letnico mašništva v Skofji Loki dne 26. julija na praznik sv. Ane. V mašnika pa je bil posvečen dne 19. julija 1908 v Celovcu. Zadnjih šest let je bil generalni svetovalec pri vrhovnem vodstvu kapucinskega reda v Rimu. Prve dni julija t. l. se je vrnil v Slovenijo v svojo ilirsko provinco, kjer je bil dne 23. julija izvoljen za provinciala. Ilirska provinca obsega kapucinske samostane v Sloveniji in na Hrvaškem.

P. Odilonu, ki je pred leti vodil marijanski teden v Gorici, čestitamo k zlato-mašniškemu jubileju in obenem k izvolitvi za provinciala.

Zahvala

Romarska skupina tržaške Marijine družbe se iskreno zahvaljuje vsem duhovnikom, ki so romanje v Lurd organizirali in vodili. Ti dnevi nam bodo ostali v duši do konca dni. Bil je za nas nekak predokus nebes ob pogledu na slavo Marijino. Zdelo se je, da od nekdaj doni glas Janeza Evangelista: »...In videl sem množice, ki so se zbirale...« In med množicami raznih narodov smo bili tudi mi. Tudi naša molitev in naša pesem sta od-

mevali ob votlini in v njenih bazilikah... To so nepozabni spomini.

Hvala Vam, preč. g. Stuhèc, in vsem Vašim sodelavcem. Ob spominu na te dneve se bomo tudi Vas vseh, ki ste romanje privedli, hvaležno spominjali.

Skupina iz Marijine družbe

*

Rojančani, ki so se udeležili skupnega romanja v Lurd, se iskreno zahvaljujejo č. g. Stanku Zorku za vso skrb in poštvalnost, ki jim jo je izkazal ne samo ob dnevih romanja, temveč tudi že prej v dolgih mesecih priprav na to skupno romanje. Hvala mu tudi za sv. mašo, ki jo je za rojanske farane daroval v Lurdu.

Življenje in delo violinistinje Marije F. Tua

29. oktobra l. 1956 je v Rimu, v samostanu Večne molitve v 90. letu starosti umrla violinistinja Marija Felicita Tua, ena izmed najslavnejših umetnic 19. stol. Njena slava je bila znana vsemu svetu, njena umetnost je prodirala globoko v srca ljudi in jih tolažila, kajti Marija Felicita je v glasu videla predvsem dar, ki je dan od Boga, da se v tej najlepši umetnosti bolj približamo Njemu, ki je višek umetnosti.

Rodila pa se je Marija Felicita Tua v Turinu 24. aprila 1866. Od očeta, ki je bil zidar, je dobila prve napotke v glasbeno umetnost. Štiriletna je v družbi staršev igrala na violino, podobno kot potujoči igralci, pred gostilnami in lokali, kjer so se zbirali ljudje. Ti so malo umetnico občudovali in od njih je Felicita dobila prvo priznanje. Njena umetnost pa ni mogla ostati skrita v tako ozkem krogu, zato je v družbi staršev odšla dalje. Prišli so tako v Nizzo, kjer so se tudi naselili.

Felicita je rastla in z njo so rastle tudi njene zmožnosti. Nekega dne, ko je ravno imela zopet zelo posrečen nastop, k njej pristopila odlična gospa in jo vprašala, če hoče priti igrat k njej. Od tistega dne je bila njena usoda zapečatena, kajti neznanica je nato postala prava pokroviteljica njene umetnosti. Poslala jo je na konservatorij v Pariz, kjer si je Felicita takoj prisvojila odlično mesto in kmalu začela dobivati nagrado za nagrado, kar se na pariškem konservatoriju že pol stoletja ni zgodilo.

Sedaj so se za mlado violinistinjino začela slavna leta. Vabljenja je bila v Francijo, v Anglijo, v Italijo, šla je po celi Evropi in celo v Ameriko. Povsod je žela samo slavo.

V času svojega bivanja v Italiji se je seznanila z grofom Verneyem in se pozneje z njim tudi poročila. Zakon je bil srečen, a ne dolg. Dva otroka, ki ju je dobila, sta umrla že v zgodnji mladosti. In Bog ve, če ni že tedaj, v nesreči in osamljenosti, sanjala o varnem zavetju tihega samostana. A vendar je zopet začela z delom. Ni delala samo zase. Ne! S svojim dragocenim darom je svoje čudovite melodije posredovala tudi drugim in ti so v njih našli pozabljenja in miru. In zopet je Felicita hodila po Evropi, šla je celo v Sibirijo in povsod so jo ljudje

občudovali. Se celo na kraljevske in cesarske dvore so jo vabili in bili so ponosni, da so jo lahko prištevali med svoje goste. Neki kritik takole piše o njej: »Ko ona govori svoji umetnosti, ji njena violina prav gotovo pripoveduje nebeske stvari, kajti tedaj se ona vsa spremeni in njen smehljajoči se, še mladostni obraz, postane neskončno resen. Gotovo pusti ta pogovor v njeni umetniški duši globok odraz.«

Leta 1911 pa ji je nenadoma umrl mož. Felicita je dobila nov udarec, a morala je prenesti tudi tega. L. 1914 se je zopet poročila, in sicer z grofom Quadrijem. Toda bila je že popolnoma spremenjena. Vse svoje koncerte je darovala za dela usmiljenja. Zraven je tudi mnogo študirala in brala ter pomagala, kjer je le mogla. Zadnji koncert je imela v Trstu leta 1915, malo pred pričetkom vojne. Malo zatem je postala profesorica na milanskem konservatoriju, kjer je ostala do leta 1924, nato na akademiji svete Cecilije v Rimu do leta 1934. Pri vsem tem pa je ostala vedno preprosta in se ni nikoli ponašala ali poviševala. Nešteto družin je v teh letih občutilo njeno darežljivost in slišalo njeno tolažilno besedo. Nešteto revnih dijakov se je izsolalo z njeno pomočjo. Razdala pa je vse, kar je imela, dokler ni popolnoma ubožala. Sedaj se je odločila, da napravi še zadnji, že dolgo zaželjeni korak: vstopiti v samostan in v njem zaključiti dneve življenja in delu in samoodpovedi. In prav zato si je izbrala red Večne molitve. Tako je leta 1940 vstopila v samostan in v tistem trenutku je slavna virtuozinja postala čisto navadna redovnica. Tako skrito je bilo njeno življenje, da svet sploh ni vedel, ali sploh še živi. Zvedeli pa so to, ko so nekega dne nenadoma zaslišali njen glas po radiu, ko je neki drugi violinistinja izročila častno zlato zvezdo za sodelovanje pri neki radijski oddaji za bolnike in ji iz svoje osamljene celice dejala: »Sestra, igray, igray v slavo božjo!« To je bilo njeno zadnje poročilo svetu.

Lani je umrla, a njen spomin bo živel. Pokazala pa je ta preprosta redovnica svetu še enkrat, da je glasbena umetnost še poseben dar, ki ga je Bog dal človeku, da se po njem laže povzdigne do Njega, ki je Umetnost sama.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Umrl je č. g. Franc Križmančič

26. julija je v pazinskem semenišču umrl č. g. Franc Križmančič. Rodil se je v Bazovici pred 50 leti. Mašnik je postal l. 1933: bil je torej srebrnomašnik. Njegova duhovniška pot je bila ravna, zato pa trnjeva. Kot novomašnik je šel v Istro: v Brdo pod Učko in tam je ostal do zadnje bolezni. Kraji so tam zelo pusti, hiše razkropljene vsepovsod, okrog župnišča samo par hiš. Tam v tej samoti — brez elektrike, brez radia je preživel vse svoje duhovniško življenje. Vzljudil je ta samotni kraj in njegove prebivalce, tako da nikoli ni prošil za premostitev v lepše kraje.

Bil je edini izobraženec, ki je temeljito poznal jezik svojih faranov. V Brdu bivajo že več stoletij Romuni: ohranili so svoj jezik, ki ga istrani imenujejo »Ciribirščina«. Pokojnik je prisluhnil tej govoric in se je naučil iz živega govorenja. Hodil je od hiše do hiše, da je spoznal govornice svojih župljanov. Z ljudstvom je govoril v njihovem jeziku, jim pridiral ter molil. Večkrat so ga obiskovali jezikoslovci iz Romunije, ker so vedeli, da je jezika zelo vešč.

Za časa fašizma je mnogo pretrpel. Bil je konfiniran v svojem kraju. Nika-

mor ni smel brez dovoljenja oblasti. Če je hotel na primer k sobratu za spoved, je moral vsakokrat prositi dovoljenje.

Nemci so mu požgali župnišče: izgubil je prav vse. Po vojni si ni mogel opomoči: ubog je bil med ubogim ljudstvom.

Zelo je ljubil učenje, zlasti jezikov in filozofije. Naravnost zabaval se je s čitanjem grških klasikov. Zato si v njegovi družbi veliko pridobil. Bil je vedno veder, poln zdravega humorja, optimist. Prav zato ni klonil pred nikomer: ostal je do smrti zvest Bogu, Cerkvi in narodu, seveda za ceno velikih žrtev. Njegova kratka, nič manj huda bolezen, ga je odtrgala od velikega dušnopastirskega polja — opravljal je zadnje čase kar tri župnije in ga prisilila, da je iskal pomoči na Reki. Ko so zdravniki ugotovili, da mu ne morejo pomagati, so ga prepeljali v semenišče v Pazin, kjer je umrl. Tam v osrčju Istre počiva njegov veliki srce.

Daj Bog, da bi iz njegove žrtve vzklili novi številni duhovniški poklici, ki jih vsa naša zemlja tako krvavo potrebuje.

Marijan Zivec

KDO SO IN KAJ HOČEJO

S to zvitostjo se družijo se oblastnost, naravnost diktatorstvo: mi — to se pravi dr. J. B. ali dr. E. B., saj je vseeno — mi zahtevamo, da neke organizacije (glej ga zlomka, te organizacije so antikomunistične in demokratične!) podajajo obračune nam, ki predstavljamo goriško slovensko javnost! Kdor je boječ, se take diktature zboji; kdor ne zna ločiti videza od resnice, bo res mislil, da so gospodje uredniki *NL* predstavniki javnosti in da imajo vso oblast v rokah.

In prav v tem grmu tiči zajec! V zadnjem odstavku so se namreč spravili na nekatere organizacije in hočejo tudi nje ostrašiti in oblatiti. Zakaj? Ker so to organizacije, ki se niso dale preslepiti in se jih niso mogli polastiti, kot so se polastili SKSZ v Trstu; ker so to organizacije, ki so spoznale njihove načrte in namene in jim te načrte vedno preprečujejo. Toda zlasti dr. E. B. nobena stvar ne zadene, ima pač trdo kožo ali pa zagotovo, da če se bo krepko držal za črtno poti, bo žel bogato plačilo: kljub porazom gre neomajno naprej k svojemu cilju — in pri tem ne izbira sredstev — ker ve, da ima opraviti z ljudmi in misli, da bo že našel kako luknjo, skozi katero bo kot prebrisani Kekec v Vandotovi po-vesti spustil drobno miško in napravil preplah v vrstah malodušnih in strahopetnih. Dragi g. E. B. ali kdorkoli že, prav zaradi namena, ki je tako lokavo skrit v zadnjem odstavku vašega »dopisa«, in ki sem ga opazil, vam ne bom javno odgovarjal, ker vem, kaj hočete s tem do-šeči. Prav tako vam nisem, oziroma vam nisimo odgovarjali na govoricе in napade — javne in zasebne —, ki ste jih širili pred zadnjimi volitvami.

Drugič, kaj in kako ste delali? Dragi J. B. oziroma E. B., jaz vas poznam od l. 1939 in od takrat ste se večkrat pokazali taki kot v omenjenem »dopisu«: enkrat gospodovalni in drzni, drugič ste delali zahrbtno in v temi, tretjič spet ste hoteli biti zviti in ste zavajali javnost in podobno. Izzvali ste me, zato se ne čudite, če napadem tudi jaz. Navedel bom nekaj dejstev, da bo javnost vedela, kako ste »delovali«. Zaenkrat jih bom samo naštel; če pa me boste še blatili in napadali nekatere organizacije, bom pa priljčen, da bom v svojo obrambo obširneje razvil vsa našeta dejstva. Zakaj je prišlo do spora med vami in odborom AZ, ko je šlo za to, kateri akademiki naj se udeležijo tečaja v hiši g. J. R.? — In tečaj v Poljčah oziroma vaše rovarjenje proti namenu in delu AZ, ki je hotela postati enotna, udarna in odločna katol. akad. centrala (društvo Zarja: izključitev mnogih članov iz društva, ker so na univerzi namenoma volili levičarske liste)? — In incident med dr. J. B. in odborom AZ, ko sta bila vržena skozi vrata uradna predstavnik AZ, ko sta prišla na razgovor? — Se še spominjate izjav, vabljenja in groženj l. 1946 in 1947 (priče so tu v Gorici)? — Morda veste, da je bilo več oseb navzočih — saj je bilo na neki seji — ko je g. M. K., pooblaščenec dr. E. B., zahteval od goriške Slov. kat. skupnosti, da mora vzeti v odbor dr. J. B. in ga napraviti za urednika *KG*; pri tem je postavil še cel kup zanimivih pogojev; bilo je to l. 1951. — Če hočete, bom dobesedno ponovil nekatere besede, s katerimi ste

pri nekem cerkvenem dostojanstveniku obrekovali nekatere duhovnike in laike, odbornike SKPD in Slov. kat. skupnosti; bilo je to jeseni 1953. — Širši javnosti ni znano, da me je marca 1954 dr. J. B. pred pričami imenoval lažnika in da sem ga za to tožil, ker ni hotel povedati vzroka; zaradi intervencije raznih oseb sem od tožbe odstopil, ko mi je omenjeni gospod dal pismeno obžalovanje (torej je govoril neresnico!); iz jeze, da je bil ponižan, mi je pred pričami zagrozil, pa ne samo meni, ampak tudi ženi in otrokom; zanimivo je, da je podobno grožnjo par dni pozneje ponovil dr. D. R. — Glede neresničnega pisanja in poročanja je bil urednik *NL* že enkrat sodnijsko prijet. Bilo je to junija 1955, ko je spet med goriškimi vestmi (značilno!) tendenčno in napačno poročal o proslavi protikomunističnih žrtev, ki jo je priredilo SKPD; poslali smo popravek, pa ga list ni hotel objaviti; tožba je še v teku. — In pisanje ob goriških občinskih volitvah, ob občinskih volitvah v Trstu in ob volitvah v Nabrežini; in ob letošnjih državnih volitvah: ali niso bili to le preračunani in obupni poskusi, kako razbiti ali vsaj zmešati enotno zadržanje in nastop volivcev lipove vejice?

Se in še bi lahko našteval podobna dejstva, kot so gornja. Kaj pa bi šele lahko povedal, če bi začel navajati, kaj vse so privatno govorili proti meni, čez druge, čez organizaciji SKPD in SKS! Pa že iz tega, kar sem zgoraj samo omenil, bo vsak trezen in razsoden človek spoznal, da nekatere ljudi okrog *NL* preveča silno sovraštvo do mene in do nekaterih organizacij. Človek bi nič ne rekel, če bi bilo samo za ideološka ali taktična ali organizacijska načela; tam smo si lahko nasprotni in je tudi razumljivo in opravičljivo. Ni pa lepo, da gre to nasprotovanje tako daleč, da pride do osebnega sovraštva, oziroma do blatenja osebe z napačnimi in neresničnimi dejstvi. In v tej luči je treba gledati ves tisti »dopis«, kjer me napadajo. Zato tudi nima smisla, da

bi človek pojasnjeval ali pa zahteval popravek: itak bi ga ne objavili, kot ga niso že kdaj prej.

Glede poziva na pojasnjevanje pa še tole: Kdo pa ste vi, ki tako zviška kličete mene in celo organizacije na odgovor? Kdo vas je postavil za samozvane sodnike? V čigavem imenu grozite in terorizirate? Da, nič drugega kot prikrita grožnja je tisto pozivanje. Toda napačno struno ste ubrali. Oprostite, da moram biti osebni in da se bom pohvalil: nisem se zbal ne fašističnih zasliševanj, ne komunističnih grozilnih pisem, ne gestapovskih udarcev in vrvi in »bunkerjev« (da, tudi Gestapo me je imela v pesteh — imam uradno potrdilo o tem!). Z grožnjo, čeprav je prikrita, ste dosegli ravno nasprotno: mene ste skušali oblatiti in ostrašiti, pa ste pokazali javnosti svoj pravi obraz, svoj onemogli bes in — nizkost.

Tako daleč gre vaš osebni bes, tako ste strupeni do mene in nekaterih organizacij, da ne pohvalite niti javnih šolskih inštitucij, kot je n. pr. šolski športni odsek, oziroma niti ne pohvalite športnih uspehov dijakov slovenskih šol, verjetno pač zato ne, ker sem jih jaz učil. Na dolgo in široko se razpišete ob kakem manjšem notranjem športnem srečanju, da bi pa omenili, da so razni Anselmi, Serenijeva itd., ki so člani uradnega šolskega športnega odseka, med najboljšimi v Italiji, oziroma v deželi (provinc Gorice, Trsta in Vidma), to pa kratkomalo zamočite. In vendar bi vsaj kot kronisti morali to omeniti.

Vse to sem napisal, ker je mera enkrat le polna, ker človeku le zavre kri; pisal sem brez jeze in zato, da bo javnost vedela, kdo in kakšni so »dopisniki *NL*«, in kakšnim namenom je bil napravljen tisti »dopis«. In na javnost se obračam sedaj in naj na podlagi gornjih izjav presodi, ali govorim resnico ali ne, če na vse podtikanje odgovorim samo: Kar je *NL* napisal o meni, je zgolj obrekovanje in zvito pačenje resnice.

Gorica, 14. julija 1958.

Dr. Martin Kranner

RAZNE NOVICE

Zavarovanje obrtnikov

Od 1. januarja 1959 dalje bodo deležni starostnega zavarovanja tudi obrtniki. Rimska vlada je namreč prejšnji teden odobrila zakon, ki vključuje tudi obrtnike med zavarovance.

Zakon predvideva starostno pokojnino za vse obrtnike moške, ki so dosegli starost 65 let, ženske pa bodo deležne starostne pokojnine, ko bodo izpolnile 60. leto starosti.

Italija šteje okrog milijon obrtnikov in njihovih pomočnikov. Od prvega januarja prihodnjega leta dalje bo država za dobo deset let prispevala z vsoto 6 milijard letno; obrtniki pa bodo morali plačevati poseben prispevek, ki bo znašal za prvo leto 600 lir mesečno za zavarovance in vse družinske člane, ki mu pomagajo pri obrti. Država bo s temi prispevki nabrala letno 7 milijard in 200 milijonov lir. V prvem letu bo deležno pokojnine okrog 150 tisoč obrtnikov, za katere bo država potrošila okrog 9 milijard lir.

Nekaj o krstu v družini Karadjordjevič-Savoia

Pred dobrim mesecem je bila sensacija za veliki svet rojstvo in krst dvojčkov kneza Aleksandra Karadjordjeviča in princezinje Marije Pije Savojske. Italijanski časopisi so ob tej priliki prinesli nekatere netočne vesti. Sedaj smo iz Francije prejeli potrebne točne podatke: Dne 29. junija na praznik sv. apostolov Petra in Pavla sta bila v Versailles krščena dvojčka Dimitrij in Mihael, sinova princa Aleksandra Karadjordjeviča in princezinje Marije Pije Savojske. Botri so bili: Contesse de Paris (grofica pariška, pretendentinja na francoski prestol), princezinja Gabrijela Savojska ter sinova pariškega grofa, Jacques in Henri. Otroka sta bila krščena po obredu rimsko katoliške Cerkve in ju je krstil direktor jugoslovanske misije v Franciji, g. Nace Cretnik, duhovnik v begunstvu.

Radio Trst A

od 17. do 23. avgusta 1958

Nedelja: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 16.00 Slovenski zbori. — 17.00 Novela: G. Boccaccio: »Dekameron - Deveti dan, deveta novela«, nato Plesna čajanka. — 18.00 Odmevi iz Budimpešte. — 18.55 Vokalni kvintet »Zarja«. — 19.15 »Ko študent na rajžo gre« - mladinska počitniška oddaja. — 22.00 Nedelja v športu.

Ponedeljek: 11.30 Brezobvezno, drobiž od vsepovsod in Predavanje: »Skozi Nubijo«. — 18.55 Vokalni tercet »Metuljček«. — 19.15 Radijska univerza: Industrijska revolucija 19. stoletja (2.) »Mehanizacija angleškega gospodarstva v 17. in 18. stoletju«. — 20.00 Športna tribuna. — 20.30 Giuseppe Verdi: »Moč usode«, opera v štirih dejanjih.

Torek: 11.30 Brezobvezno, drobiž od vsepovsod in... Potovanje po Italiji, turistični razgledi M. A. Bernonija. — 13.30 Glasba po željah. — 18.55 Studentovski mešani zbor iz Maribora. — 19.15 Sirmo obzorja: »Mladi državljani«. — 21.00 Obletnica tedna: »75-letnica Ivana Meštroviča«. — 22.15 Literatura v Sovjetski zvezi (5.) »Sola proletkulture in socialistični realizem«.

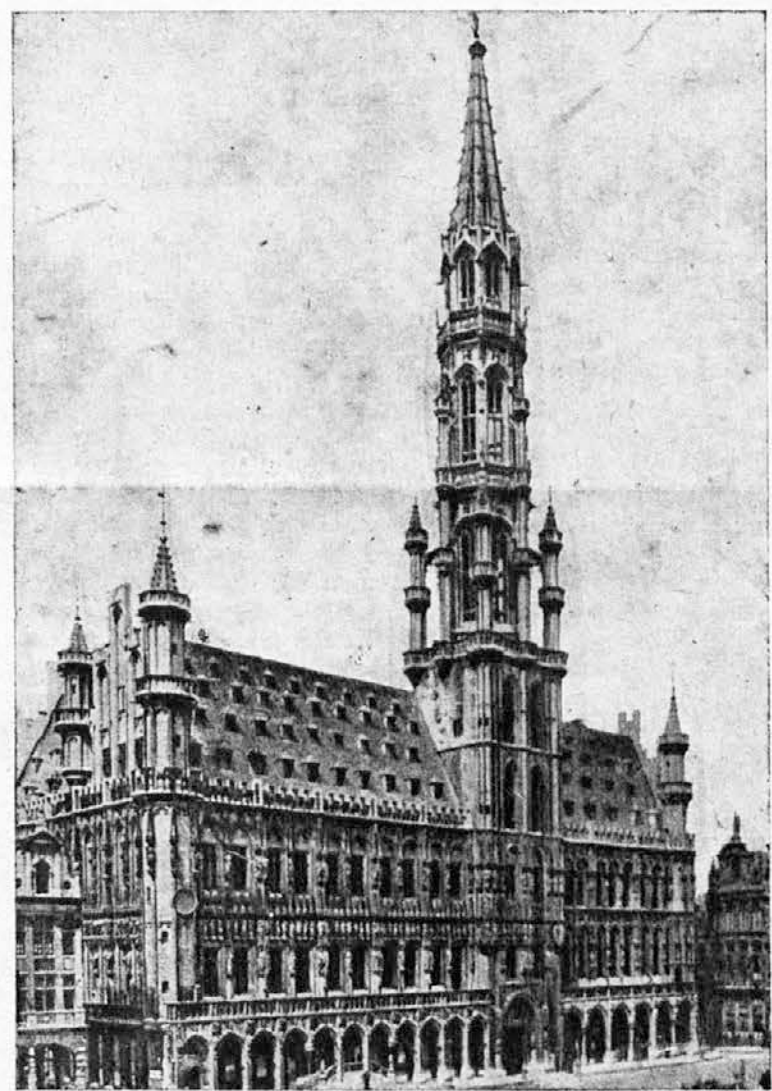
Sreda: 11.30 Brezobvezno, drobiž od vsepovsod in... Zena in dom, obzornik za ženski svet. — 13.30 Zabavna glasba. — 18.30 Z začarane police: Marija Polak: »Jurček na poti v svet«. — 19.15 Zdravniški vedež. — 20.30 Od melodije do melodije. — 21.00

Anna Bonacci: »Ura fantazije«, komedija v treh dej. Igrajo člani Radijskega odra.

Cetrtek: 11.30 Brezobvezno, drobiž od vsepovsod in... Predavanje: »Kakšno starost dočakajo živali?« — 19.15 Radijska univerza: Mednarodne organizacije (8.) »Vzgojna, znanstvena in kulturna organizacija Združenih narodov«. — 20.30 Mešani zbor »Ljubljanski zvon«. — 21.00 Ilustrirano predavanje: Malo znane ljubljanske zgodbe iz svetovne zgodovine: (6.) »Hanibalova usodna ljubezen«. — 22.00 Sodobna književnost in umetnost: Carlo Bernari: »Grenka ljubezen«, ocena J. Tavčarja.

Petek: 11.30 Brezobvezno, drobiž od vsepovsod in... Zivljenja in usode: »Willy Brandt, berlinski župan«. — 13.30 Glasba po željah. — 18.00 Velika dela slavnih mojstrov. — 19.15 Utrinki iz znanosti in tehnike. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 21.30 Beethoven: Fantazija za klavir, zbor in orkester. — 22.00 Dante Alighieri: Pikel. 28. spev.

Sobota: 11.30 Brezobvezno, drobiž od vsepovsod in... Izleti po naših gorah: (8.) »Kanin«. — 16.00 Radijska univerza: Zivljenjepisi mislecev: (3.) »Aristotele«. — 17.00 Slovenski samospevi. — 18.00 Oddaja za najmlajše: Franc Jeza: »Odprava Marko«, 5. oddaja. Igrajo člani Radijskega odra. — 19.15 Umetnost in zivljenje: »Antološki pregled sodobnih italijanskih likovnih umetnikov«. — 20.30 Teden v Italiji. — 21.00 Lovro Valentinčič: »Pomlad v veselju«, fantastična dramaturizirana zgodba. Igrajo člani Radijskega odra.

V belgijsko prestolnico Bruselj se stekajo množice obiskovalcev na svetovno razstavo. — Na sliki vidimo veličastno mestno hišo.

Wilhelm Hünermann:

63

Na božjih okopih

Resnična povest prevedena z dovoljenjem založbe Herder

Duhovniku se je njegova lastna žrtev nenadoma zazdela tako lahka. Kaj pa je on, da bi njegove spokorne, moleče roke lahko obrnile neskončno bedo? Ne! Tu je treba kaj več! Potrebna je velikanska množica ljudi, ki bi se pokorili, legija junaških src, ki bi bila pripravljena žrtvovati sami sebe za svoje brate!

V trenutku je Coudrin videl, da vse, kar je bil do tedaj naredil, ne zadostuje, da mu je dana druga naloga. Res je povsod iskal stisko in bedo; bolnikom je prinašal tolažbo, umirajočim božjo milost. Sedaj pa ve, da mora iskati ljudi, ki so pripravljani kaj žrtvovati, ljudi, ki hočejo delati pokoro v spravo za nedopovedljive zločine strahovlade.

»Gospod, daj mi takih ljudi!« je zašepetal.

Zraven njega se je mladi Bernard nemirno obračal na slami. V spanju je začel jecljati besede. Coudrin se je sklonil k njemu tako nisko, da je začutil njegovo vročo sapo.

»Ne pošiljajte me proč! Ostati hočem pri vas!« je tedaj kriknil speči. Nato je nekajkrat težko zasopel; potem pa je spet mirno spal naprej.

Duhovniku je postalo čudno pri srcu. Pravkar je prosil Boga za ljudi, ki bi bili pripravljani na žrtve. Fanta na svoji strani, ki mu celo v spanju ponuja svoje hrabro srce, pa je hotel skriti nekje na varnem. Duhovnik je tedaj previdno položil roko na fantovo vroče čelo in mu tiho zašepetal:

»Dobro je, Robert! Skupaj ostaneva!«

Fant se je v spanju nasmehnil.

Drugo jutro sta se poslovila od gospoda de Pannonic in od gostilničarke ter odšla naprej po svoji poti.

Bil je že večer, ko sta stopila skozi vrata grajske pristave La Motte d'Usseau. Prav takrat je veselo prižvižgal na dvorišče visok plavalca mladenič; pripeljal je par konj s polja. Razposajeno je pokal z bičem v spremeljavo svojemu napredu. Ko je zagledal nenavadno dvojico, se je začuden ustavil.

»No, kaj pa vidva delata na dvorišču?« je vprašal iznenaden.

»Ah, to je tako,« je pokašljeval stari z zabojem obližev. »Pogledala bi rada, ali najdeva tukaj zavetje, morda v jami razbojnikov.«

»V jami razbojnikov?« je zastokal oni. »Kaj pa vendar vesta vidva o jami razbojnikov?«

»O, zelo dobro jo poznam, Marcel,« se je zasmejal stari. »Kdor je pol leta dan na dan čepel v njej...«

»Potem pa ste, potem pa si seveda...!« je zajecjal fant in močno zardel. »Da, zares, bratranec, bratranec!« Nato pa je fant izginil. Ostro je zažvižgal in v naslednjem hipu se je zopet prikazal z drugim dečkom, ki je pridrvel brez sape.

»Glej, Andrej!« je zaklical Marcel in zgrabil pastirja za roko. »Ali poznaš tega starega?«

»Svoj živ dan ga še nisem videl,« je zagodrnjal Andrej in začudeno pogledal prijatelja. »Kaj pa je z njim?«

»Kaj je z njim? Bratranec je spet tukaj, tisti, ki sva ga pol leta skrivala in redila v jami razbojnikov.«

Tedaj je tudi Andrej veselo zavriskal, skočil k preoblečenemu duhovniku, mu krepko stisnil obe roki in rekel: »Sedaj se bo kuharica čudila, ko bo v kuhinji spet strašilo.«

»To ne bo potrebno,« se je nasmehnil Coudrin. »Ostaneva le za eno noč.«

Tudi kmet in njegova žena sta bila vsa iz sebe od veselja, ko sta videla sorodnika, čigar usoda ju je močno skrbela, celega in zdravega pred sabo. Najrajši bi bila, če bi kar ostal. Coudrin pa ni hotel ostati; končno so se zedinili, da bo svoje bivanje podaljšal za en dan in eno noč.

Tudi Robert Bernard se je hitro spoprijateljil z obema fantoma. Ko pa je tisto jutro, ko so se poslavljali, počasi vprašal duhovnika, ali bo res moral ostati, se je vendar iz sra razveselil, ko je slišal odgovor, katerega mu je bil duhovnik zasepetal že tisto noč na skednju:

»Ne, Robert, midva ostaneva skupaj!«

V BOŽJEM GLAVNEM STANU

Spet so češnje zrele v Montbernage. Spet se potepa maček Feliks po župnijskem vrtu in pomežikava proti zelenim vejam, ali ni morda v njih skrit kak ptič, ki bi bil dober za zajtrk. Toda na češnji je vse tiho. Zdi se, kot da so v času strahot pozabili peti ne samo ljudje, temveč tudi ptiči. Sicer je bil pa pogled, ki se je nudi staremu mačku, precej obupan. Gredice z zelenjavo v vrtu so bile zamenjane. Zelje in solata sta trudno in uvelo povečala svoje zelene glave; samo plevel je bujno rasel. Prazna in zapuščena je bila tudi velika hiša. Edini stanovalci so bili maček in na srečo tudi nekaj miši, katere je lahko lovil, če ga je lakota le preveč trla. Odpadlega župnika, ki je tu stanoval, so pred nekaj tedni obglavili na trgu v Poitiers. Njegova žena, katero je bil nekaj častil kot boginjo razuma na oltarju v Montbernage in s katero se je bil kmalu nato poročil, je bila izginila. Nihče ni vedel, kje je.

Prav tedaj je trudno krevljal mimo župnijskega vrta mož, ki se je težko opiral na berge. Na koncu zida obstane in si

Romarji na Barbani

Tudi letos so slovenski verniki iz goriške nadškofije, katerim se je pridružil tudi sto Križanov in Kontovelcev, poromali na Barbano. V ponedeljek so prevozne ladje gradeških ribičev imele veliko dela, da so prepeljale res veliko število romarjev k Mariji na otok. Tu je prvo sv. mašo ob 8. uri daroval g. dekan Vinko Stanta, pridigal pa je g. Oskar Simčič iz Steverjana, skupne molitve je pa vodil g. Bogomil Breclj iz Doberdoba. Pristno domače je bilo pri tej maši ob ljudskih molitvah in ljudskem petju ter prijetni pridigi č. g. Simčiča.

Ob 10. uri so se romarji ponovno zbrali v cerkvi k drugi maši, ki jo je daroval dekan msgr. Lojze Novak. Peli so združeni zbori pod vodstvom organista Hermana Srebrniča, pridigal pa je č. g. Peter Hvalica, župnik v Barnasu v Benečiji. Krepka je bila njegova beseda in upamo, da so njegova priporočila o molitvi rožnega venca segla tudi v srca navzočih.

Po tej maši so romarji imeli dovolj časa, da so se navžili svežega morskoga zraka in se odpočili v prijetni senci mogočnih platan. Popoldne ob 3h je bila procesija s čudodelnim kipom po otoku. Zopet so mogočno zadonele pete litanijske iz ust skoro tisočglave množice; še mogočneje pa je donela zahvalna pesem v cerkvi in Tantum ergo.

Proti večeru so se romarji vračali domov, eni so še prej obiskali Gradež in Oglej, drugi so šli naravnost domov, vsi pa so bili srečni, da so preživeli zopet lep dan pod varstvom Marijinim.

Slovensko Alojzijevišče v Gorici

Vodstvo sprejema prošnje za vpis dijakov v ta vzgojni zavod. Kdor bi rad poslal kakega dijaka v naš zavod, naj čim prej napravi zadevno prošnjo. Prošnji naj priloži rojstni-krstni list, izdan od župnega urada (brez koleka), spričevalo o dijakovem zdravstvenem stanju ter priporočilo domačega župnika. Kdor želi kaj več poizvedeti o pogojih za sprejem, se lahko že prej obrne osebno ali pismeno na vodstvo zavoda (ulica don Bosco 3).

V zavodu se je začela skupna priprava na jesensko popravne izpite. Dijaki, ki bi se je radi udeleževali, naj se še ta teden javijo. Prihodnji teden vodstvo teh prijavnih sprejema več.

Kot je že znano, začnejo jesenski popravni izpiti za višjo gimnazijo 1. septembra, za nižjo pa 8. sept. Gojenci tako prve, kot druge skupine, ki imajo popravne izpite, pa bi se radi zadnje dni pred izpiti tu v zavodu še nekoliko zbrali in pripravili, lahko pridejo teden dni pred svojimi izpiti. Do tedaj pa naj se doma zares učijo, da dosežejo dobre uspehe.

Tragična smrt duhovnika Doviera

Dne 4. avgusta se je pripetila na poti iz Ogleja v Gradež huda prometna nesreča. Tovorni avtomobil, ki je vozil v smeri proti Vidmu, in pa osebni, ki ga je vodil duhovnik Giuseppe Dovier, sta z vso močjo trčila. Pri nesreči sta du-

hovnik in njegova 70-letna kuharica Antonia Cibeu zadobila hude poškodbe, katerim sta oba pozneje v bolnici podlegla. Smrt duhovnika Doviera je zelo pretresla prebivalstvo Gradeža, kjer še živi njegova družina, pa tudi Redipuglio, kjer je bil zadnje čase gospod Dovier za kaplana, kakor tudi Gorico, kjer je gospod Dovier pred leti služboval kot stolniški kaplan.

Položaj v tovarni SAFOG

Na sestanku sindikalnih voditeljev iz Gorice in predstavnikov Intersinda v Trstu so dosegli sporazum o začasnem preklicu odpustov. Po tem sporazumu so preklicali vse odpuste do 3. septembra. Naloga pristojnih oblasti je, da se delavci po tem roku ne bodo znašli v istem položaju kot sedaj.

Slabši pa je položaj v ladjedelnicah CRDA v Trziču. Te dni so odjupili 47 starejših delavcev, do konca leta pa imajo v načrtu odpust še nadaljnjih 800 delavcev. Ogorčenje med delavstvom in med sindikati je veliko, toliko bolj, ker ni bil sklenjen noben sporazum med sindikati in ravnateljstvom glede teh odpustov.

Poroka

Preteklo soboto 9. avgusta sta se v župni cerkvi na Travniku v Gorici poročila goriški demokrščanski poslanec Michele Martina in Lidija Danelon, hčerka znane goriškega zdravnika dr. Danelona. — Čestitkam in voščilom številnih znanec in prijateljev se pridružujemo tudi mi.

Sovodnje — Asfaltiranje ceste pred občinskim svetom

Občinska seja dne 8. t.m. je potekla v viharnem ozračju prav zaradi vprašanja o asfaltiranju ceste skozi vas. Glede tega piše Primorski dnevnik z dne 10. t.m. takole: »Svetovalci manjšine so si na vso moč prizadevali, da se cesta ne bi asfaltirala...« To je podla laž dopisnika Prim. dnevnika. Svetovalci manjšine in tudi eden od večine so dokazovali, da je nesmiselno, da si naša občina naprti še novih 4 do 5 milijonov lir dolga poleg 7 milijonov, ki jih že ima po zaslugi vzorne socialkomunistične uprave. Mi smo svetovali, če se je čakalo že toliko let za izvršitev tega dela, naj se počaka še nekaj mesecev, saj v prihodnjem letu pride naša cesta pod upravo pokrajine, ki bo že poskrbela za potrebno asfaltiranje na svoje stroške. Mi vemo in smo prav tako prepričani kot svetovalci večine, da je nujno potrebno asfaltiranje ceste skozi Sovodnje, vemo pa tudi, kako težko je našemu kmetu in delavcu odrajtovati davke. Zato smo bili zoper to, da se mu naloži na hrbet novih 5 milijonov, samo da se bo mogla večina pobahati: »Mi smo to uredili!«

Naj dopisnik in urednik »Primorskega« pridejo sedaj med ljudi, ko plačujejo prvi obrok novih davkov, pa bodo videli, kakšna sreča jih bo objela! Seveda, kdor živi od davkov, rad nalaga nove, kajne, zastopniki socialističnega paradiža?

Eden od manjšine

RAJBELJ

O delu v našem rudniku

Superprodukcija, ki je zajela cel svet, je pljusnila tudi v dolino Rajblja. Novi stroji, ki so jih uvedli v rudniku, so pripomogli, da se izkopa veliko več rude kot prej in z manjšim številom delavcev in z manjšim trudom. Vsa najtežja dela opravljajo danes stroji.

Zasluzek ni slab, posebno za one rudarje, ki delajo na akord, saj se suče okrog 3 tisoč lir za 8 urno delo brez raznih doklad. Nastaja pa vprašanje odvišne delovne sile, kot povsod. Ker stroji veliko več dela opravljajo kot prej človek, je nastalo vprašanje, kam z odvišno delovno silo. Čistilnica je preobremenjena in ne more očistiti več kot toliko rude,

Novi jugoslovanski generalni konzul

Te dni je prispel v Trst novi jugoslov. generalni konzul dr. Ziga Vodušek, ki bo nadomestil prejšnjega konzula Vošnjaka. Novi konzul Vodušek je bil rojen v Trstu, kjer je pa le malo časa prebival. Svojo mladost je preživel na Gorjah pri Bledu. Novi konzul ima za seboj že daljšo diplomatsko kariero. V Washingtonu je služboval 4 leta kot svetnik na veleposlaništvu, v Trst pa prihaja iz Latinske Amerike. Ob svojem prihodu v Trst je izjavil, da bo vesel, če bo tudi on kaj pripomogel k reševanju vprašanj, ki zanimajo obe državi, v duhu prijateljskega sodelovanja, ki obstoja med njima. Skupno z njim je prispela v Trst tudi žena z dvema otrokoma.

Občinske volitve v jeseni

Tržaški vladni komisar dr. Palamara se je pretekli teden mudil v Rimu, kjer je poročal notranjemu ministru Tamboniju o političnem položaju na Tržaškem. Na tem sestanku so tudi določili dan občinskih volitev, ki bodo po vsej verjetnosti v oktobru, najbrž v nedeljo 12. okt.

Skocjanska jama razsvetljena

Prvo nedeljo v avgustu je v Skocjanski jami prvič zasvetila električna luč. Ker

Med trnjem in osatom

K izletu goriških dijakov v Slovenjo V svoji letošnji 15. št. z dne 1. t.m. je »Demokracija« protestirala za potek izleta, ki ga je strokovna šola priredila ob koncu šolskega leta v Slovenijo. »Demokraciji« je hudo le, ker so dijake vodili k mladinskim brigadam na Dolensko, nam pa je še bolj hudo, ker so jih peljali v muzej Osvobodilne fronte v Ljubljani in k Sv. Urhu, kjer so morali dijaki poslušati uradno razlago »vloge« škofa Rožmana in slovenske duhovščine za časa osvobodilne borbe; razlaga je seveda izvenela kot namerno ščuvanje proti veri.

Naj le obiskujejo naši dijaki našo lepo matično domovino, Toda, da bi take prilike brezobzirno izrabljali za komunistično in protiversko propagando, zoper to odločno protestiramo!

čepav je nakopajo. Zato je vodstvo rudnika prisiljeno znižati produkcijo. Toda kako? Za sedaj pošiljajo na plačan dopust vse delavce, ki to žele. Dajejo jim dopust celo za prihodnje leto. Ali, ko se bodo proti koncu meseca vrnili z dopustov, bomo spet tam, kjer od začetka. Treba je poiskati kako drugačno rešitev, če nočemo zaiti v brezposelnost.

Poročila sta se Cernuta Albin, doma iz Loga pod Mangartom, ter Berta Komposch iz najstarejše nemške družine v Rajblju. Ker je nevesta bila dolgoletna pevka in organistinja, ji je zbor lepo prepeval tudi po slovensko. Prihodnjo soboto se pa bosta poročila Piuži Verica iz Rajblja in Giacomuzzi Giacomo, prav tako domačin. — Obema paroma želimo vaščani obilo sreče in božjega blagoslova.

je Skocjanska jama v obmejnem pasu in so jo posebno Tržačani zelo radi obiskovali, jo bodo brez dvoma odslej še v večjem številu. Ne samo jama, temveč tudi okolica je zelo slikovita in primerna za enodnevnne izlete.

Novi doktor v Spaniji

Pred kratkim je na univerzi v Barceloni promoviral za doktorja medicine g. Lovrečič Božidar, rojen v Truškah v sev. Istri, a je v povojnih letih z družino bival v Trstu. Maturiral je l. 1952 na slov. klasični gimnaziji v Gorici. — Novemu zdravniku iskreno čestitamo!

OBVESTILA

SKOFIJSKO ROMANJE V LURD

Kakor je bilo že javljeno, se bo vršilo škofijsko romanje v Lurd z avtopulmani od 11. do 19. prihodnjega meseca. Romanje se bo udeležil tudi prevzvišeni g. nadškof.

Ker se predvideva milejše vreme, so razne osebe izrazile željo, da bi se udeležile, druge so se tudi že vpisale.

Pot iz Gorice v Lurd je mikavna in bivanje v Marijinem mestu bo vse polno doživetij, ker bo sovpadalo z mednarodnim marijološkim in marijanskim kongresom.

Ako je bilo tako lepo in nepozabno zadnje slovensko romanje, ki se je pravkar vrnilo, koliko lepše bo šele to, ki se bo vršilo ob vrhuncu vseh stoletnih pobožnosti in morda celo v navzočnosti svetega očeta samega!

Za vsako pojasnilo in vpis se je treba zglasiti na škofiji pri dr. R. Klincu v predpoldanskih urah do prihodnjega ponedeljka 18. t.m.

Odločite se in pohitite!

ROMANJE NA SV. VISARJE. Vodstvo 3. reda v Gorici priredi romanje na Sv. Višarje dne 24. in 25. avgusta. Odhod bo iz Gorice v nedeljo 24. t.m. ob 7. uri zjutraj s trga pred kapucinski cerkvi. Uro prej, to je ob 6h, bo za romarje sv. maša pri kapucinih. — Vpisovanje se vrši pri fotografu Kleindienstu na Travniku.

DUHOVNE VAJE ZA DUHOVNIKE bodo v tržaškem semenišču: pričetek v nedeljo 31. avgusta zvečer ob 7h, zaključek

v četrtek 4. septembra zvečer. Vodil jih bo bivši salezijanski inšpektor dr. Willand Franc. — Zainteresirani naj se priklase vsaj do 21. t.m. (v Gorici pri dr. Humarju, v Trstu pa v Marijanišču).

IZOBRAZENKE V TRSTU, za vas se bodo vršile duhovne vaje pri č. šolskih sestrah pri Sv. Ivanu. Prično se v nedeljo zvečer, 7. sept., zaključek bo v četrtek, 11. sept. zjutraj. Vodil jih bo g. dr. L. Sušter, duhovnik iz Sv. — Udeležbo priklase na naslov: gdč. Pelan Fani, Via del Ronco 14/III. do 27. t.m. Vzdrževalnina za tri dni ca 2.500 lir. — K tem duhovnim vajam se morejo priklasi tudi diakinke višjih razredov.

TRŽASKIM DEKLETOM sporočamo, da se bodo letos vršile duhovne vaje za diakinke in vsa ostala dekleta skupno, in sicer: prično se v četrtek 11. sept. ob 7h zvečer, zaključijo se pa v ponedeljek, na praznik Marijinega rojstva (15. sept.) zjutraj. Duhovne vaje bodo pri č. šolskih sestrah pri Sv. Ivanu. — Ker bo le en tečaj, naj se udeleženke priklase vsaj do 31. avgusta ali naravnost pri č. šolskih sestrah (Via delle Doccie, 36) ali pa pri vodstvu Dekliške zveze (Via dello Scoglio, 129 - Trst). Za članice Dekliške zveze je udeležba obvezna. — Za krite stroškov prispeva vsaka ca 2.500 lir.

Dragocena krava

Na meji med Poljsko in Češkoslovaško so finančni stražniki ubili kravo, ki se jim je zdela sumljiva. Krava je imela na hrbtu dve vreči polni blaga in »vodke«. Preiskava je ugotovila, da je bila krava izučena za kontrabant. Hodila se je past na poljsko stran, ob času molžnje pa se je vračala na češkoslovaško stran. Gospodarjem pa je prenašala zaželeno blago.

DAROVI: Za nov Marijin dom v Rojanu je ob svojem godu darovala gospa Olga Pertot 10.000 lir. — Bog ji povrni!

Za Marijanišče daruje N.N. iz Trste 1.000 lir.

Za Slovensko sirotišče: Zalujoča mati ob obletnici tragično umrlega ljubljenega sina Avgusta daruje 3.000; družina Visintin namesto cvetja na grob pok. Jožefa Marušiča 2.000; gospa Rafaela Makuc iz Standreža 1.000 lir.

Za Slov. Alojzijevišče v Gorici: N.N. 1.000; M.Z. 1.000; družina Vižintin namesto cvetja na grob pok. Jožefa Marušiča 2.000 lir. — Bog povrni vsem dobrotnikom, pokojniku pa nakloni večni mir!

Za Marijanišče so darovali: Dobrotnice iz Egipta 5.200; ga. Op. v Trstu 2.000; dve osebi iz Skednja 1.000; N.N. ob priliki romanja v Lurd 500; openski fantje v spomin na svojega pok. prijatelja Enca Frfila 5.000; N.N. Opčine 500 lir. — Vsem dobrotnikom: Bog obilno poplačaj!

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici

obriše znoj s čela, kajti sonce žge neusmiljeno, čeprav je šele junij.

Na cesti je tiho. Vas je kot izumrla. A prav sedaj prihajajo od cerkvene ulice sem hitri koraki. Neki fant pridrvi okoli vogla. Malo je manjkalo pa bi bil kruljavec podrl.

»Fantalin neumni, ali ne moreš paziti?« je ta nahrulil fanta; nato je spet del bergle pod rame.

Deček se je prestrašeno opravičeval. Nenadoma pa je obstal in se zazijal z široko odprtimi očmi v onega.

»Mojster Cassandre, za božjo voljo, ali ste res vi?«

»Seveda sem,« je odgovoril oni z boleznim nasmehljajem. Nato je pa tudi on začudeno ogledal črnolasega, visokoraslega fanta in rekel: »Da, ti si pa Robert Bernard, kajne? Toda, fant, kje si tičal? Pogrešal sem te vse te tedne, kar sem spet doma. Toda ne zijaj vendar tako vame! Da, da, noga je ostala v Vandeji. Cassandre, ki je lahko dvignil iz jarka voz za vole, je pohabljenec, ki mora paziti, da ga kak ničrednež v teku ne podere na tla. Hahaha!«

»Saj nisem storil nalašč,« je odgovoril fant v zadregi. »Veste, pri materi doma še nisem bil.«

»Tako, tako!« se je muzal orjak dobrodušno. »Potem moraš seveda hiteti. Le teči!«

Toda fantu je ležalo še nekaj na sreč. »Kaj pa je s pekom Convertierjem?« je vprašal. »Saj ta je bil tudi v Vandeji.«

»Oh, ta je spet zdrav doma in peče kruh. Vse kosti je spet prinesel nazaj, čeprav se zares ni pazil, kadar je šlo proti rdečim. Pravi čudež je, če je ostal cel. Toda njegova žena in sin sta gotovo molila zanj. Zato je obdržal vse svoje štiri šape. Kdo naj pa moli za starega samca Cassandra? No, in zato me je pač zadelo, hahaha!«

»Hvala Bogu!« je rekel Robert, ki zadnjih besed ni več dobro slisal.

»Kako, hvala Bogu praviš, ti potepuh, če sem izgubil svoj krak,« je zaropotal Cassandre.

»Saj nisem tako mislil,« je pojasnil fant in zardel. »Mislil samo, hvala Bogu, da je pek Convertier spet prišel zdrav domov. To bo Pavle vesel!«

»Da, ta spet trobenta, da je veselje.«

»Kmalu ga bom spet poslušal,« se je Robert veselo zasmel. »Sedaj pa moram k materi. Zbogom, mojster Cassandre!« In že je fant izginil okoli bližnjega cestnega vogla.

Gospa Gusta je bila nepopisno srečna, ko je bil njen najstarejši spet doma. Skrb zanj ji je bila pobelila lase in žalost ji je začrtala nekaj gub v obraz. Veselje ji je vzelo besedo. Medtem ko ji je deček z žarečimi očmi pripovedoval o božji poti po mestih in vaseh škofije, ga je kar naprej gledala; zrla je v obličje, ki je bilo upadlo, božala tanke roke in končno rekla: »Da si le spet doma!«

»Toda, mama, zdi se mi, da sploh nisi poslušala!« ji je očital Robert.

»Pač, pač, vse sem slišala,« se je branila gospa Gusta malo negotovo. »Toda sedaj si spet doma!«

»Seveda! Ali kmalu pojdem spet. Saj bom lahko, kajne, mama?«

»Prej moram govoriti o tem z gospodom Coudrinom. Kje bi ga sedaj dobila?« je vprašala mati počasi.

»Tebi lahko povem, drugemu nobenemu ne smem,« je dejal deček skrivnostno. »Coudrin stanuje v Oleronovi ulici v Poitiers.«

»Moj Bog!« je vzdihnila gospa Bernardova. »Predsednik kazenskega sodišča je razpisal nagrado tisoč frankov za njegovo glavo.«

»Ta je pa začel hudo zapravljeti,« se je zasmel Robert in si zadovoljno mel roke.

Coudrinu se je pozneje vedno zdel čudež Previdnosti, ko je ob svojem povratku v Poitiers zavil v Oleronovo ulico.

Tukaj so se v dnevih najhujše strahovlade združili ljudje, ki so neustrašeno postavili svoje življenje v božjo službo. Hišo v Oleronovi ulici bi brez pretiravanja lahko imenovali božji glavni stan v Poitiers. Mestne gospe so tu ustanovile skupnost, ki ni imela pravil in obljub, ki pa se je zarotila, da bo služila božji stvari, kjer koli se bo ponudila prilika. V Oleronovi ulici so stalno stanovale le nekatere izmed njih; večina je po dovršenem dnevnem delu šla domov.

Breme dela, ki so ga prostovoljno prevzele »samotne« — tako se je družba imenovala — je bilo velikansko. Iskale so bodo in stisko povsod. Prinašale so tolažbo v najrevnejšo izbo, v kateri je skrb mučila kako človeško srce. V marsikatero revno stanovanje so skrivaj nesle juhe in kruha; junaške pomagalke so povsod pustile s svojimi darovi tudi zarek veselja in upanja. Oskrbnovalce so zanemarjene otroke jim umivale kuštrave glave, krpale njihovo cumjasto obleko in jih poučevale v sveti veri. Kuhinje in sobe so postale svete božje hiše, v katerih so počestni otroci s svetlimi očmi poslušali besede te ali one »samotne«.

Posebno pa so gospe skrbele za nezaprizežene duhovnike, katere so prav v dneih strahote poleti 1794 zasledovali z nespravljamim besom. Zanje je bila hiša v Oleronovi ulici odprta noč in dan.

Petra Coudrina je prevzelo globoko spoštovanje, ko mu je gospodična Geoffroy v preprostih besedah pojasnjevala skupnost.

(Nadaljevanje)